

[Finansministeren.]

tilslutning. Hr. Ove Hansen spurgte, hvordan det går med den kommunale ejendomsbeskatning. Jeg tror, at lovforslag herom vil blive fremsat, inden udvalgsbehandlingen af dette lovforslag kommer i gang.

Hr. Niels Ravn stillede mig et spørgsmål med hensyn til byrdefordelingsberegningerne i fremtiden imellem stat, amt og kommune, og om man her havde taget hensyn til den nedgang i den kommunale ejendomsskat, der finder sted ved bondegårdsreglen. Det vil jeg gerne undersøge og vil besvare spørgsmålet over for udvalget.

Jeg vil også tro, at man ved vurderingerne af stuehusene naturligvis vil tage hensyn til, ligesom man gør ved andre ældre huse, om de i øvrigt er hensigtsmæssige til det formål, de nu anvendes til. Vi ved jo godt fra en række bygningsvurderinger, at fordi huset er stort og har mange værelser, er det ikke dermed nødvendigvis givet, at det også skal vurderes højt, for dets handelsværdi er jo ikke i vore dage afhængig af dets størrelse. Man kan næsten sige, at for visse ejendomme vedkommende er værdien omvendt proportional med størrelsen, fordi man ikke i dag har nogen interesse i at få disse 11-12-13 værelser, som der kan være i nogle stuehuse.

Jeg er enig med hr. Nordqvist i, at der naturligvis er en nær sammenhæng imellem dette, at et stykke jord, så længe det ligger i yderzonen, vurderes lavt til landbrugsanvendelse, mens det, når det kommer ind i inderzonen, underkastes den anden vurdering. Dermed er der en nær sammenhæng mellem tilbudspligtsproblemet og frigørelsesafgiftsproblemet.

Med hensyn til henstandsordningen spurgte hr. Sigsgaard, om den skulle fortsætte. Jeg kan henlede opmærksomheden på det forslag, indenrigsministeren fremsatte i går, hvorefter henstandsordningen ophører fra 1. april 1969, således at man fra denne dato — efter regeringens tanker i hvert fald, hvis de godkendes af folketinget — ikke længere har mulighed for henstandsordning, fordi man simpelt hen sættes i skat af et beløb, som er grundlaget, basisbeløbet, før henstand overhovedet kan søges.

Hr. Sigsgaard henstillede, at „den lokale dagspresse“ blev ændret til „den lokale

presse“. Det er et spørgsmål, som jeg tror udvalget og jeg i fællesskab vil kunne overveje. Jeg ved ikke, om det hører med til dagspressens monopoler, at det skal være her, annoncering skal foregå, men man kan vel også, selv når det drejer sig om en så mægtig faktor i vort samfund som dagspressen, måske fra folketingets side på et enkelt lille område se, om man kan bryde dette monopol.

Ove Hansen: Hr. Hauch omtalte den foreslåede deling mellem værdiansættelsen for stuehuset og for den øvrige ejendom i landbruget og anså denne deling for en fordel, for dermed lå det lidt lettere, hvis man — sådan forstod jeg nogenlunde det, hr. Hauch sagde — skulle fjerne grundskatterne. Jeg ved godt, at det er venstres synspunkt, at det er en skat på produktionen — jeg har nu en anden opfattelse — men jeg vil gerne spørge finansministeren direkte: agter regeringen at stille forslag om, at grundskatter ophæves på landbrugsjord?

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m. v.

(Lovforslaget (nr. 103) findes i tillæg A. sp. 2217, fremsættelsen i tidenden sp. 1989).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 4-6 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd.

(Lovforslaget (nr. 104) findes i tillæg A. sp. 2249, fremsættelsen i tidenden sp. 1989).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om kirkers brug, sognebåndsløsning m. m.

(Lovforslaget (nr. 105) findes i tillæg A. sp. 2239, fremsættelsen i tidenden sp. 1989).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om kirkers bestyrelse m. m.

(Lovforslaget (nr. 106) findes i tillæg A. sp. 2241, fremsættelsen i tidenden sp. 1989).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Orla Møller: Ministeren har begrundet sin fremsættelse af de lovforslag, der nu skal behandles, med en henvisning til gennemførelsen af kildeskatteordningen 1. januar 1970, og så er den sag for så vidt klar for mit parti. Den kirkelige administration må naturligvis tilpasses det nye system, og jeg tror ikke, det kan gøres ret meget anderledes, end det er sket med disse lovforslag. Tilpasningen medfører imidlertid et par konsekvenser, som fortjener at få et par ord med på vejen.

For det første medfører ændringerne en ensartet ligningsprocent hvad kirkeskatten angår i én kommune, selv om der er flere sogne eller pastorater i en sådan kommune. Det finder jeg rimeligt, og det er vel for øvrigt også, hvad der for tiden er tilfældet i adskillige af de større kommuner. Men det medfører sikkert et problem for budgetudvalgene eller lignende organer i disse kommuner, og jeg vil gerne bede kirkeministeren om snarest at få dette spørgsmål overvejet og gennemdrøftet med henblik på at finde frem til en ordning. Jeg ved, at der i en betænkning fra kirkeministeriets administrationsudvalg er peget på forskellige løsninger til klaring af dette spørgsmål.

Den anden del, jeg kort vil sige lidt om, er spørgsmålet om valgmenighedsmedlemmernes placering i den nye situation. De bliver nu fritaget for at betale kirkeskat, og det finder jeg i sin orden, ligesom jeg finder det helt rimeligt, at valgmenighederne får lejlighed til med en repræsentant i menighedsrådene at være med til at drøfte de forhold, der angår valgmenighedernes særlige lokaleproblemer.

Endelig for det tredje en kort bemærkning om en af de skønhedspletter i den kirkelige lovgivning, som nu forsvinder. Det er de regler, der har ligget i loven af 1904, som gav fritagelse for betaling af kirkeskat for visse personer i Københavns- og Frederiksbergområdet, nemlig præster og kirkebetjente, personer, der var ansat på de kongelige palæer osv. Kirkeministeren skal have ros for, at han samtidig med de ændringer, der nu skulle ske, også fandt lejlighed til at vaske denne skønhedsplet af lovgivningen, for disse regler er jo komplet forhistoriske. Nu kan altså præster og kirkebetjente i København og på Frederiksberg og de andre personer få lov til at blive fuldgældige medlemmer af folkekirken og betale deres kirkeskat; det skal de være velkomne til.

Jeg skal i øvrigt slutte med at tilsige mit partis medarbejde ved gennemførelsen af de fire lovforslag.

Vestergaard Poulsen: Kildeskattens indførelse griber ind på mange områder, således også på det kirkelige. Det må være helt rimeligt, at man samtidig er opmærksom på de ændrede forhold, som de mange nye storkommuner medfører, så at man tager skyldigt hensyn hertil. Ud fra såvel retfærdighed som praktiske grunde må man derfor skabe lovhjælp for at overgå til ens beskatning af folkekirkens medlemmer i storkommunens forskellige sogne, så beregningen og opkrævningen af de kirkelige afgifter kan ske på rationel og moderne vis. Det vil sige, at alle medlemmer af folkekirken behandles ens.

Efter forslaget fritages dog medlemmer af valgmenigheder for den kirkelige ligning efter denne lov, men da disse personer selv afholder valgmenighedens tilsvarende udgifter, synes ændringen at være rimelig. Med hensyn til fritagelse for medlemmer af den tyske Skt. Petri menighed må det samme forhold vel være gældende. Medlemmer af døvemenighederne i hovedstaden, Århus og Fredericia har hidtil været fritaget for den kirkelige ligning, men efter forslaget ophører denne særordning. Da den ikke omfatter alle døve, men kun dem, som bor i de nævnte byer, og da statskassen udreder de nuværende og fremtidige udgifter af særlig

[Vestergaard Poulsen.]

art vedrørende de døves kirkelige betjening, har ministeriet ikke fundet det rimeligt at opretholde ordningen.

Tillige normaliseres forholdet vedrørende de til hof- og slotsmyndigheder hørende personer og de militære personer, som yder bidrag til Holmens kirke, Garnisons kirke og Kastelskirken.

Lovforslagene nr. 104, 105 og 106 giver ikke anledning til omtale, da ændringerne er af formel karakter, men i udvalget kan vi få anledning til nærmere drøftelse, og på det konservative folkepartis vegne kan jeg tilsige forslagene velvillig behandling.

Evan Jensen: Indførelsen af kildeskat fra 1970 får som allerede nævnt indflydelse også på kirkeskatten. De retningslinjer, hvorefter kirkeskatten lignes, er indeholdt i loven om folkekirkens lønningsvæsen m. v. Denne lov må altså ændres, og jeg kan på venstres vegne anbefale det lovforslag herom; kirkeministeren har fremsat, ligesom jeg kan anbefale de tre øvrige lovforslag. Når lovene, der ønskes gennemført, er konsekvenslove og kun det, er der ikke grund til mange bemærkninger. Jeg skal da også indskrænke mig til nogle ganske få.

Jeg hæfter mig ved tre ting.

For det første at det fremtidig skal være således, at ligning og opkrævning af kirkelige afgifter i alle tilfælde skal ske under ét for kommunen. Hidtil har kommunalbestyrelsen, hvor der er flere sogne, selv bestemt, om de kirkelige afgifter skulle lignes og opkræves for hvert sogn for sig eller under ét. Det foreslåede gælder i øjeblikket for København og Frederiksberg og praktiseres i de fleste kommuner i øvrigt, hvorfor forslaget ikke vil ændre praksis ret mange steder. Men i disse år sker der jo mange kommunesammenlægninger, hvilket betyder, at der i alle kommuner efterhånden vil være flere sogne, nogle steder endda mange. Ved menighedsrådets budgetlægning i det enkelte sogn må der derfor tages hensyn ikke bare til egne ønsker, men også til de andre sognes ønsker. Det kræver indbyrdes orientering mellem menighedsrådene, således at en rimelig prioritering af de enkelte sognes planer kan foretages.

Det andet, jeg vil hæfte mig ved, er valgmenighedsmedlemmernes ændrede stilling.

For valgmenighedsmedlemmer sker der det, at de fritages for kirkeskat i alle tilfælde. Det er de rent faktisk også i dag, idet et valgmenighedsmedlem efter gældende lov kan trække sit bidrag til valgmenigheden fra de ham pålignede kirkelige afgifter. En konsekvens af den nye bestemmelse er, at valgmenighedsmedlemmerne heller ikke har valget eller valgbarhed ved menighedsrådsvalg. Valgmenighederne kan dog vælge en repræsentant til at tiltræde menighedsrådet med stemmeret, når fælles anliggender vedrørende kirkens eller kirkegårdens brug er til behandling. Det siges i bemærkningerne, at denne kirkeskattefritagelse er begrundet i administrative hensyn, og at det ikke medfører nogen ændring af valgmenighedsmedlemmernes stilling i øvrigt inden for folkekirken, og det vil jeg gerne understrege.

Det tredje, jeg har hæftet mig ved, er, at kirkeskatten vedrørende regnskabsåret 1969-70, der skal udredes af kommunen for skatteåret 1969-70, udbetales fuldt ud af kommunen uden hensyn til, at en del af kirkeskatten ikke opkræves hos skatteyderne. Det anføres i bemærkningerne, at de kirkelige kasser i almindelighed ingen beholdninger har, og at det ville betyde et likviditetstab, hvis de budgetterede ligningsbeløb ikke indgår. Det må kommunerne jo tage højde for, ikke mindst fordi kommunernes likviditet på det pågældende tidspunkt må formodes at være særlig anspændt. Det er et forhold, som jeg gerne vil have drøftet lidt videre i det udvalg, der vel skal nedsættes.

Jeg kan som sagt anbefale lovforslagene.

Samuelsen: Også jeg kan kun glæde mig over, at kildeskattens gennemførelse kan give anledning til en vis rationalisering af den kirkelige ligning, og som hr. Orla Møller allerede har været inde på, kan det dog kun være et fremskridt, at man får ophævet begrebet præste-, degne- og klokkepenge. Jeg kan egentlig slet ikke forstå, at man så sent som i 1904 kunne indføre en så mærkelig ting.

Det er ligeledes en glædelig konsekvens af disse lovforslag, at man får mere rene linjer med hensyn til valgmenighederne, således at deres medlemmer bliver fritaget for ligning og opkrævning af kirkelige afgifter. I fremsettelsen står der, at nyordningen nærmest er af formel karakter, men det er nu ikke

[Samuelsen.]

helt tilfældet. Mange steder har bidraget til valgmenigheden været oppe i nærheden af det dobbelte af den almindelige kirkeskat, og praksis for, hvor meget der kunne trækkes fra, har været meget forskellig fra kommune til kommune. Nogle steder har man kunnet fradrage hele beløbet, andre steder kun så meget som den almindelige kirkeskat androg, men der har vel også været steder, hvor valgmenighedsbidraget har været mindre end den almindelige kirkeskat. Det afgørende ved dette forslag er, at vi nu fremover undgår sammenblandingen af valgmenighedsmedlemmer og almindelige folkekirkekristne i menighedsrådene. Det er jo ikke sjældent, at det har givet anledning til vanskeligheder, specielt ved præsteansættelser. Derfor tror jeg, at det er en god lov, som vil vække tilfredshed i de kirkelige kredse.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale alle 4 lovforslag til velvillig behandling.

Morten Lange: Ja, kildeskat kan jo føre til så meget, lige fra granskning af vort administrative system i al almindelighed til ændringer i folkekirkens lønningsvæsen m. v. Jeg synes, det i princippet er en udmærket rationalisering af kirkeskatteopkrævningen, som man foreslår i hovedforslaget.

Jeg tror dog nok, at der vil være en hel klar anledning til, at denne omlægning benyttes til, at vi i det hele taget ser på loven om folkekirkens lønningsvæsen og ser på byrdefordelingen. Det er jo et område, hvor der er sket en mærkelig lovgivning igennem tiderne. Oprindeligt var det vel meningen, at kirkeskatten skulle dække de kirkelige udgifter, men flere og flere af de kirkelige udgifter har sneget sig over på finansloven, som regel uden nogen særlig fornuftig grund, bare i kraft af at nu skete der altså en ændring med et eller andet, og så kunne det jo gå derover. Det er netop nu, da man indfører en landskirkeskatopkrævning, efter min opfattelse i stigende grad urimeligt, at

en ret tilfældig del af de kirkelige udgifter lignedes på den almindelige ligning, mens resten fordeles på en særlig kirkeskat. Det må være helt nødvendigt, at vi nu samtidig med dette lovforslags gennemførelse ser på denne fordeling og får den gjort mere fornuftig, mere rationel, kort sagt får de kirkelige udgifter overført til kirkeskatten.

Det vil naturligvis glæde de virkelige ugudelige at få en sådan reform gennemført, i hvert fald glæde dem økonomisk, men jeg synes i og for sig, at de ugudelige har såmænd ikke så meget krav på retfærdighed, men det vil være et retfærdighedskrav fra de ikke helt få mennesker og ikke helt små grupper, som støtter andre religiøse opfattelser, at der kommer en lighedsbetragtning frem. Vi fik just at vide, hvilket er et ganske gavnligt og lærerigt eksempel, at en masse valgmenigheder har haft en medlemsbetaling, som langt oversteg den tilsvarende kirkeskat, og det er jo ej så sært, når en hel del af de kirkelige udgifter inden for folkekirken dækkes ved almindelig finanslovstilskud.

Jeg synes, lejligheden her byder sig helt enestående klart til, og jeg mener, at udvalget må kunne tage denne sag op til behandling og til en samtidig afgørelse. Jeg ved nok, at vi får at vide, at så skal vi vente på en strukturkommission, men jeg er ude af stand til at fatte, at strukturkommissionens afgørelser skulle have nogen som helst indflydelse på, om opkrævning af de kirkelige midler går over den ene eller den anden af skattevæsenets konti, nu vi alligevel indfører landsopkrævning.

Hvad angår pletter på den tidligere lovgivning, skal jeg tilslutte mig hr. Orla Møllers glæde over, at en plet bliver fjernet, men jeg må dog over for min lærde kollega her i tinget hr. Orla Møller gøre vrøvl, når han siger, at det er en skønhedsplet, der fjernes; skønhedspletter er noget, man monterer for at blive kønere, og kongehusets fritagelse for kirkeskat havde ikke den anledning.

Kirkeministeren (Arne Fog Pedersen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den velvillige modtagelse af disse 4 forslag, og jeg vil gerne svare, at de 4 fremsatte forslag til ændringer af kirkelige love som baggrund har overgangen til kildeskat 1. januar 1970 og overgangen til datateknik, og det er derfor, som det også er sagt her, konsekvenslove. Man har samtidig med disse ændringer foreslået visse tekniske og redaktionelle forandringer, men har ikke haft til intention at foretage egentlige realitetsændringer.

Det sidste må være et svar til hr. Morten Lange, der nu her til sidst rejste hele problematikken omkring folkekirkens finansiering og rejste tanken om, at man skulle lade mere gå fra finansloven over til den kirkelige ligning. Nu må jeg lige gøre hr. Morten Lange opmærksom på, at det ved sidst givne lejlighed er gået den vej, idet de kirkelige bestillingstillæg er flyttet fra finansloven over til den kirkelige ligning, så det kan altså også gå i den retning.

En omlægning som foreslået af hr. Morten Lange bliver et principielt spørgsmål, som ligger ud over de intentioner, vi har haft ved den pågældende lovgivning ved denne lejlighed, men man kan naturligvis rejse problemet i udvalget og så drøfte det dér, hvis man ønsker det.

Det, der har været hovedemnet ved fremsættelsen af disse forslag til ændringer i de 4 kirkelige love, er jo navnlig overgangen til en fælles kirkelig ligning i de nye storkommuner, som man allerede kender det her i København og enkelte andre steder.

Et par af ordførerne har været inde på problemer, der kan rejse sig i den anledning. Hr. Orla Møller nævnede, at det nok ville blive nødvendigt med et budgetudvalg eller i hvert fald et eller andet koordinerende udvalg i hele dette arbejde, og hr. Ewan Jensen var ligeledes inde på, at man må koordinere eller finde frem til en opstilling af de opgaver, der melder sig, en vis prioritetsrækkefølge. Jeg tror i og for sig, det er rigtigt, at de nye storkommuner, der vil komme til at indeholde mange kirkesogne, nok kan have behov for at have et eller andet koordinerende udvalg med henblik både på opgavers løsning og på budgettering. Det er også noget af det, man kan se på i udvalget.

I øvrigt har jeg ikke flere bemærkninger at gøre og mener ikke, jeg skylder svar på særlige ting, der er kommet frem her under behandlingen.

Jeg siger tak for modtagelsen af de fire lovforslag og håber på, at en række af de ting, som er rejst her, vil kunne komme til behandling i udvalget.

Morten Lange: Når jeg mener, der var anledning til at gå lidt videre, end det er foreslået her, er det bl. a., fordi den mere rationaliserede og mere fælles prægede kommunale ligning eller det fælles ligningsprincip, vi nu skal have indført, i virkeligheden tager en hel del af baggrunden væk fra den deling, der findes mellem finanslov og kirkeskatudgifter. Den kunne måske forsvares ved, at de enkelte sogne var så forskelligartede osv. Nu falder den forskel bort, og tiden må være kommet til en rationalisering også på dette område.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at de 4 lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af folketinget *K. Helweg Petersen* har jeg modtaget meddelelse om, at han på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 1 måned, hvorfor han anmoder om orlov og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Efter at folketingsmand *Hindkjær Pedersen* er afgået ved døden, har vedkommende gruppe i hans sted udpeget:

Adam Møller til at indtræde i lønningsudvalget,

Niels Ravn til at indtræde i udvalget angående trafikpolitiske problemer,

Henry Møller til at indtræde i udvalget til valgs prøvelse,

[Formanden.]

Ellen Strange Petersen til at indtræde i udvalget angående forslag til lov om støtte til erhverv i Grønland,

Knud Bro til at indtræde i udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om skibes bemanning [af Hanne Reintoft og Kai Moltke], forslag til lov om ændring i sømandsloven og forslag til lov om ændring af lov om skibes bemanning [af Vivike m. fl.],

Knud Østergaard til at indtræde i udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om revision af den kommunale inddeling,

Henry Møller til at indtræde i udvalget angående forslag til lov om investeringsfradrag i egnsudviklingsområder og forslag til lov om ændringer i lov om egnsudvikling,

Henry Møller til at indtræde i udvalget angående forslag til lov om salg af fisk ved offentlig auktion og

Knud Bro til medlem af udvalget angående undervisning og uddannelse med stedfortræder *Langkilde*.

De pågældende er herefter valgt.

Efter at *Kjærgaards* hverv som midlertidigt medlem af tinget er ophørt, skal der i hans sted vælges et nyt medlem til udvalget angående forslag til lov om salg af fisk ved offentlig auktion. Hertil har vedkommende gruppe udpeget *Adam Møller*, der således er valgt.

Medlem af folketinget *Knud Østergaard* har meddelt mig, at han ønsker til landbrugsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren ophæve totalfredningen af den såkaldte „tyrkerdue“?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 21. januar kl. 13.30 med følgende dagsorden:

- 1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand *K. Helveg Petersen*.
- 2) Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand *K. Helveg Petersen*.

3) Første behandling af:

Forslag til lov om ophævelse af lånekassen for Sønderjylland.

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring og senere ophevelse af lov om nedslag i skatteansættelsen for folkepensionister m. fl.

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart.

6) Første behandling af:

Forslag til lov om udbygning af Københavns lufthavn.

7) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme.

8) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m. v., forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd, forslag til lov om ændring af lov om kirkers brug, sognebåndsløsning m. m. og forslag til lov om ændring af lov om kirkers bestyrelse m. m.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte ugeplan.

Medet hævet kl. 11.07.

47. møde.

Tirsdag den 21. januar kl. 13³⁰.

Formanden: Statsministeren har meddelt mig, at han i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 3, ønsker at give tinget en redegørelse vedrørende foranstaltninger mod ungdomsnarkomanien.

Under henvisning til § 11, stk. 3, i lov nr. 213 af 3. juni 1967 om Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning har Hypotekbankens revisorer fremsendt beretning om revisionen af Hypotekbankens regnskab for regnskabsåret 1967-68, herunder regnskaberne for de til Hypotekbanken i medfør af § 8 i nævnte lov henlagte forvaltningsopgaver.

I skrivelse af 18. januar 1969 anmoder ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen om, at der for tiden indtil 30. juni 1970 blandt folketingets medlemmer må blive valgt et nyt medlem til lønningsrådet i stedet for afdøde medlem af folketinget Hindkjær Pedersen.

Medlem af folketinget Kai Moltke har meddelt mig, at han ønsker til udenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Har NATO-aftaler, hemmelige globale allianceforpligtelser eller amerikansk pression — midt i de vigtige nordiske unionsforhandlinger — været medvirkende til at hindre en naturlig dansk-svensk fællesoptræden ved Sveriges oprettelse af normale diplomatiske forbindelser med den vietnamsiske regering i Hanoi og med Cuba?“

Medlem af folketinget Bodil Koch har meddelt mig, at hun ønsker til udenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvad kan ministeren oplyse vedrørende de 137 græske kvinder, der sidder fængslet på øen Kreta, og hvad agter ministeren at foretage sig i denne sag?“

Medlem af folketinget Johan Nielsen har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for Grønland at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren foranledige, at færøske skibe, som fisker ved Grønland, til enhver tid kan bunkre eller indtage anden udrustning, som man måtte komme i besiddelse af?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til statsministeren, for at han kan give tinget den anmeldte redegørelse.

Statsministeren (Hilmar Baunsgaard): Da man i sundhedsstyrelsen og en række andre styrelser og institutioner, der har berøring med problemerne omkring unges misbrug af narkotika, i løbet af 1965 og 1966 blev opmærksom på en tilsyneladende pludselig kraftig udvikling af dette misbrug, nedsatte sundhedsstyrelsen den arbejdsgruppe, hvis rapport vi nu kender.

Rapporten har bekræftet indtrykket af en foruroligende stigning i de unges misbrug af narkotiske midler. Under det almindelige indtryk af misbrugets stigende omfang blev rapportens afgivelse fremskyndet, og rapportens indhold blev drøftet af regeringen.

Fem ministre har nu afgivet redegørelser for foranstaltninger mod ungdomsnarkomanien, og disse redegørelser er omdelt til tingets medlemmer. Det er regeringens håb, at man ved en energisk indsats efter de retningslinjer, som er trukket op i det foreliggende materiale, kan hindre, at vi i Danmark får et narkotikamisbrug blandt unge af samme store dimensioner, som man kender det i en række andre lande.

Det siger sig selv, at samfundet må have en forpligtelse over for de unge, som allerede er kommet ud i misbruget, men det væsentligste må være at lægge forholdene sådan til rette, at man kan gøre et alvorligt forsøg på at standse den voldsomme udvikling i misbruget.

Som det fremgår af det foreliggende materiale, vil en indsats mod narkotikamisbruget kræve betydelige økonomiske midler. Regeringen er selysagt indstillet på at finde udveje for disse midlers tilvejebringelse, men jeg må dog understrege, at det også på dette område nu engang er uomgængelig nødvendigt at vurdere konkrete udgifter i sammen-